

Bezoek aan het Stations Postgebouw 5 november 2024

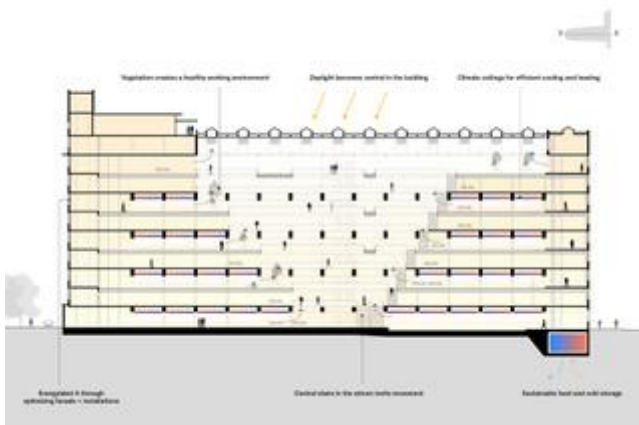
Het Stations Postgebouw achter HS, in 1939 ontworpen door Rijksbouwmeester G.C. Bremer, was eens het modernste postsorteercentrum van de wereld. De vier etages aan de Waldorpstraat waar de postverwerking plaatsvond, vormden in feite één machtige 'machine' met een eigen spoorplatform. Het gebouw is een rijksmonument.

De gladde, golvende gevel zonder ramen, gaaf voorbeeld van Amerikaans geïnspireerde moderne bouw van de jaren '40, verraadt niet wat zich daar nu binnen afspeelt. PostNL, in de persoon van het hoofd Juridische Zaken, mr. Jan Pieter Witsen Elias, heeft ons gastvrij uitgenodigd om te zien hoe een in onbruik geraakt gebouw werd omgevormd tot een modern kantoor, het hoofdkantoor van PostNL.

Foto: Ossip van Duivenbode

Architect Irma van Oort van architectenbureau KCAP was speciaal voor ons gekomen om te vertellen hoe zij voor de opdracht stond om binnen een ongeschonden buitengevel, die nagenoeg geen daglicht doorlaat, meerdere bouwlagen toe te voegen ten behoeve van de kantoorfunctie. Zij toonde de tekening van de dwarsdoorsnede van het gebouw: in feite is binnen het gebouw een nieuw gebouw opgehangen aan het oorspronkelijke betonskelet. De buitengevel is teruggebracht in de oorspronkelijke staat. Op het dak zijn lichtstraten aangebracht, waardoor daglicht door een enorme vide naar binnen stroomt tot op de begane grond.

Dwarsdoorsnede: KCAP

Buiten is niets veranderd, binnen des te meer. Wanneer wij de bovenste kantoorverdieping betreden, ontvouwt zich een adembenemende ruimte, niet alleen over de gehele breedte van het gebouw, maar ook van boven naar beneden. Als op een prent van Escher verbindt een binnentrap de etages. Het interieur baadt in gezeefd licht en is, zeker voor een zakelijk kantoor, smaakvol.

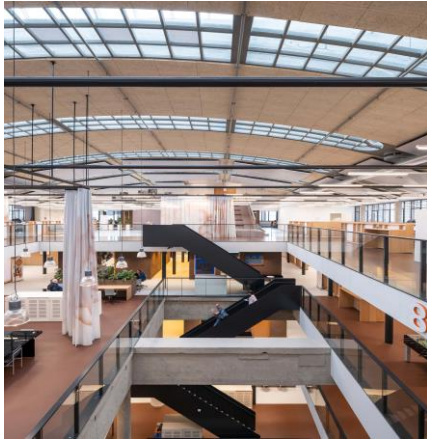

Foto: Ossip van Duivenbode

De (moderne) kunstcollectie van PostNL geeft het geheel zelfs een museale uitstraling. Kunsthistorica Astrid Wassenberg, beheerder van de kunstcollectie, vertelt ons over het belang van deze collectie en leidt ons langs verschillende kunstwerken. Zo bewegen we ons waarlijk door een Gesamtkunstwerk. De vroegere PTT hechtte veel belang aan het welzijn en de educatie van haar werknemers. Om die reden werd de kunstverzameling aangelegd, om de gebouwen en werkruimten van kunst te voorzien. Daartoe bestond een speciale Dienst Esthetische Vormgeving van de PTT.

Abe van der Werff, voormalig secretaris van deze dienst, liet ons zien hoe deze dienst destijds, voor een overheidsinstelling gewaagde, moderne grafische ontwerpers aantrok voor de inrichting van de postgebouwen, de postzegels, telefoonboeken en huisstijl van de PTT. Hij probeerde directieleden en directeuren van postkantoren te winnen voor de in hun ogen meest onbegrijpelijke, abstracte kunstwerken. Hoewel de PTT daardoor zeer vooruitstrevend was, lukte dat niet altijd! Abe liet ons ook de kunstwerken zien die destijds werden afgekeurd, omdat die toch 'te gek' werden gevonden.

Foto: Egied Simons

We hebben een goed voorbeeld gezien van herbestemming en transformatie van een bestaand gebouw. De steeds weer gehoorde bewering dat sloop de enige uitkomst is voor onbruikbare gebouwen, wordt hiermee voor altijd weerlegd.

Rupert van Heijningen

